

HYVÄN TALOUSVEDEN OMINAISUUDET

Millaista on hyvä talousvesi?

Talousvesi ei saa sisältää pieneliöitä, loisia tai kemiallisia aineita sellaisia pitoisuuksia, että niistä voi olla haittaa ihmisen terveydelle.

Kotitalouksien oman kaivon veden laatuvaatimuksia ja valvontatutkimuksia koskevat määräykset sisältyvät sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen (401/2001), josta löytyy myös täydellinen lista kaivovedestä tutkittavista aineista ja ominaisuuksista.

Taulukossa on esitetty yleisimmät kaivovedestä tutkittavat aineet ja ominaisuudet sekä niiden enimmäispitoisuudet.

- Käsittelemätöntä järvi- tai jokivettä ei pidä käyttää juomavetenä tai ruoanvalmistuksessa.
- Hyvälaatuista järvi- tai jokivettä voi käyttää pesuvetenä ja astianpesussa.
- Jos vedessä on sinilevää, sitä ei pidä käyttää edes pesu- tai löylyvetenä.

Tutkittu kaivosi vesi vähintään kolmen vuoden välein!

Laatuvaatimukset	Enimmäis-pitoisuus	Haitan ilmeneminen	Laatuhaitan syytä
Escherichia coli	0 pmy / 100ml	ei haise eikä maistu, ripuli + oksentelu	Jätevesien vaikutus, käymälät, karjanlanta
Suolistoperäiset enterokokit	0 pmy / 100ml	ei haise eikä maistu, ripuli + oksentelu	Jätevesien vaikutus, karjanlanta
Arseeni	0,01 mg / l	ei haise eikä maistu, voi lisätä syöpäriskiä	Kallioperä
Fluoridi	1,5 mg / l	ei haise eikä maistu, hampaisiin laikkuja	Maa- ja kallioperä (rapakivi)
Nitraatti	50 mg / l	ei haise eikä maistu, imeväiskäisillä sinisyyttä ja hengitysvaikeuksia	Lannoitus, jätevesien tai jätteiden vaikutus, karjanlanta
Nitriitti	0,5 mg / l	ei haise eikä maistu, osoittaa bekteeritoimintaa	Lannoitus, jätevesien tai jätteiden vaikutus, hapenpuute, karjanlanta
Laatusuositukset	Enimmäis-pitoisuus	Haitan ilmeneminen	Laatuhaitan syytä
Koliformiset bakteerit	alle 100 pmy / 100 ml	Ei haise eikä maistu, mahdollisesti ripuli + oksentelu	Pintavesien vaikutus (kaivon huono kunto). Karjanlanta
Ammonium	0,5 mg / l	haju, maku	Jätevesien vaikutus, vanha meren pohja, hapenpuute
Kloridi	100 mg / l	Putkistojen ja laitteiden syöpyminen + suolaisuus	Meren läheisyys, tiesuolaus, jätevesien vaikutus, vanha merenpohja
Permanganaattiluku	20 mg / l	Keltainen tai ruskea väri + maamainen haju	Kaivon huono kunto, maaperä
Mangaani	alle 0,1 mg / l	harmaa väri + mustia sakkvoja	Maa- ja kallioperä
Radon	alle 1000 Bq / l	ei haise eikä maistu, lisää syöpäriskiä	Maa- ja kallioperä
Rauta	alle 0,4 mg / l	Raudan maku vedessä, keltainen tai ruskea väri + sakka	Maa- ja kallioperä
Uraani	0,1 mg / l	ei haise tai maistu, saattaa vaikuttaa munuaisiin	Maa- ja kallioperä
	Tavoitetaso	Haitan ilmeneminen	Laatuhaitan syytä
Haju ja maku	ei selvää vierasta hajua tai makua		
pH	6,5 - 9,5	alhainen pH: putkiston ja laitteiden syöpyminen	Maa- ja kallioperä
Sameus	1,0 NTU	harmaan tai ruskean väristä samentumaa	Kaivon huono kunto, savi, rauta, alumiini, sinkki
Väriluku	5	ruskea, hamaa tai sinivihreä väri	Pintavesien vaikutus, maaperä

Lähde: Hyvä kaivo. 2005. Helsinki: F.G. Lönnberg. Suomen ympäristökeskuksen esite

Kaivon vesi tulisi tutkia lisäksi aina kun

- sen epäillään aiheuttavan terveysoireita
- veden väri, maku tai haju on muuttunut
- ennen kaivon käyttöönottoa
- kiinteistön osto- ja myyntitilanteessa
- perheeseen on syntymässä lapsi
- kaivo on ollut jonkin aikaa käyttämättömänä

Ennen näytteenottoa kannattaa ottaa yhteyttä kunnan terveystarkastajaan tai vesinäytteitä tutkivaan laboratorioon, josta saa tarkemman näytteenotto-ohjeet.

lähde: Lapinlampi, T. & Sipilä, A.. 2001. Kysymyksiä kaivoista. Helsinki: Edita. Suomen ympäristökeskus. ympäristöopas 86.

